

POLITIČKI PROGRAM STRANKE

**DOM I NACIONALNO
OKUPLJANJE**

SADRŽAJ

UVODNA RIJEČ

DOM, OBITELJ I DEMOGRAFSKI OPORAVAK

Zaštita obitelji

Pronatalitetne i demografske mjere

Revitalizacija ruralnih sredina i otoka

OBRAZOVANJE I SPORT

Škole i vrtići

Srednjoškolsko obrazovanje

Visoko obrazovanje i standard studenata

ZDRAVSTVO, SOCIJALNA SKRB I MIROVINSKI SUSTAV

Zdravstvo

Reforma mirovinskog sustava

Osjetljive skupine - osobe s posebnim potrebama i invaliditetom i hrvatski branitelji

Sustav socijalne skrbi

KULTURA I MEDIJI

Očuvanje i promicanje hrvatskog jezika

Mediji

GOSPODARSTVO, POLJOPRIVREDA, PROMET I EKOLOGIJA

Razvoj gospodarstva

Oporezivanje rada

Turizam

PDV

Porez na dobit

Prirodni resursi, održivo gospodarstvo i poljoprivreda

Gospodarenje otpadom

Promet

NACIONALNA SIGURNOST

Obrana i vojska

Unutarnji poslovi i policija RH

Migrantska kriza i sprječavanje ilegalnih prelazaka granice

Hrvatski branitelji

Vanjska politika Republike Hrvatske

Hrvati u Bosni i Hercegovini

Hrvatska i Srbija

Regulacija statusa stranih radnika

Obilježavanje značajnih datuma i važnih obljetnica

IZBORNO ZAKONODAVSTVO I UPRAVNI USTROJ

Izmjene Izbornog zakona RH

Elektroničko i dopisno glasovanje

Izborne jedinice

Izborna lista nacionalnih manjina

ZAKLJUČAK

UVODNA RIJEČ

Stranka „Dom i nacionalno okupljanje“ (DOMiNO) samim svojim nazivom deklarira se kao stranka koja spaja, okuplja, a ne razdvaja. To spajanje ima nekoliko svojih ključnih programskih elemenata.

To je stranka koja želi spojiti tradiciju i modernitet, i Bašćansku ploču i umjetnu inteligenciju kao kontinuitet rijeke povijesti koja spaja staru i novu pismenost, i tradiciju i modernitet. Biti pismen, od kada je čovjeka, preduvjet je svakoga napretka.

Stoga DOMiNO u svom programu odbacuje dvije krajnosti. Prva je mentalitet revolucionara i revolucija koja u svom kodu ima fundamentalnu misao da prije nas ništa nije valjalo, stoga terorom uništava prošlost. Druga krajnost je dekidentizam, koji smatra da je u prošlosti sve bilo lijepo, i da su sadašnjost i budućnost katastrofični fenomeni. Između te dvije krajnosti, stranka Dom i nacionalno okupljanje je stranka koja okuplja vrijeme, a onda i ljude, smatrući da i od prošlosti i od sadašnjosti, i projekcije budućnosti, treba uzeti najbolje u spretnoj sintezi tradicije i moderniteta, koju zagovaramo jer želimo okupljati ne samo ljude, već i vrijeme koje stvaramo i stvarali su ga naši politički, znanstveni i duhovni preci. Ne zagovaramo ni revoluciju ni dekidentizam, već viđenu spretnu sintezu tradicije i moderniteta koja se u europskom kontekstu zvala renesansa, a u hrvatskom preporod. Mi smo stranka preporoda.

Iz ovog razloga naša stranka, kao stranka stvaranja, nacionalnog okupljanja, a ne bilo kakvog rušenja, deklarira se kao stranka koja pripada duhu zapadnog civilizacijskog kruga. Pri čemu, sukladno našem programu sinteze tradicije i moderniteta, renesansom/preporodom, izražavamo svoju zabrinutost smjerom u kojem ide Europska unija. Naš stav je sljedeći.

Izražavajući pripadnost euroatlanskom krugu, ne možemo ne primijetiti da je Europska unija svojim „ustavom“ (Lisabonski ugovor) raskinula ono što je Europu učinilo velikom, a to je sinteza tradicije i moderniteta. Odričući se svojih kršćanskih korijena koji su tu sintezu ostvarili i učinili nas jedinstvenom civilizacijom u povijesti, Europska unija se odrekla duha na kojem je nastala Europa. Za razliku od drugih kontinenata koji su to zahvaljujući geografskoj činjenici omeđenosti morem, Europa je dobila epitet kontinenta ne zahvaljujući geografskoj, već kulturološkoj činjenici, jer bi bez toga Europa bila zapravo tek poluotok Azije. Europa je kulturološki, a ne geografski fenomen, nastao spremnom sintezom, okupljanjem, što i mi u svom nazivu ističemo, simbole tri grada: Atena, koja simbolizira razum i znanost; Jeruzalem koji simbolizira judeokršćansku vjeru i duhovno etičku supstancu bez koje nema društvene kohezije; Rim koji simbolizira vladavinu prava, što je, uz Grčku, kolijevku demokracije, temelj svakog naprednog društva. Razum, vjera i vladavina prava. To je Europa, to je Hrvatska sažeta u tri riječi, tri grada. Izbaciti bilo koji od ta tri elementa znači opasan prekid s triadom svakog uspješnog društva. Tko izbací iz vjere razum, klizi u fundamentalizam svake vrste, pa i zelene danas s kultom Majke Zemlje. Tko pak iz razuma izbací vjeru, klizi u duhovni i etički nihilizam koji možemo vidjeti po ulicama svakog grada Europske unije s pogubljenom mladošću prepuštenom antropološkoj pustoši s najprepoznatljivijim licem kao što je konzumerizam i životom shvaćenim kao vječna zabava lišenim svake odgovornost, pa i za rađanjem novog života. Kleti se stoga u vladavinu prava kao temelj EU bez judeokršćanske vjere, kao duhovno etičkog horizonta sadržanog u najkraćem „ustavu“ na svijetu zvanom Deset zapovijedi kao prvom manifestu ljudskih prava pisanim u negativnoj formi, i razuma kao temelja

europskih vrijednosti koji zamjenjuju nerazumno wokizmi i kultura brisanja, koji, kao mi, ne okuplja nego dijeli, nije put koji možemo pozdraviti. Naime, Europa kakvu je sanjao veliki priatelj ne samo Hrvata, već i ideje ujedinjene Europe koja diše s „dva plućna krila od Atlantika do Urala“, Ivan Pavao II., nije ova Europa bilo europskih revolucionara, bilo dekidentista, već ljudi koji su svjesni da je ključ napretka oduvijek bio u spajanju tradicije i moderniteta, u igri konzervacije i inovacije koja je duša zdravih društava i napretka. U tom smislu, najveći grijeh današnje zapadne kulture je ne prostorni, već vremenski provincijalizam, edipovski kompleks koji ubija „očeve“ samo zato što definiraju napredak smatrajući da je četvrtak bolji od srijede samo zato što je dan ispred. Tradiciju stoga shvaćamo paradoksalnim izrazom, kao nostalgijom za budućnošću, kao skup nerealiziranih idea i vrijednosti, koje su nam naši (hrvatski i europski) oci ostavili, a mi ih, ako želimo, možemo ostvariti, ali samo nacionalnim i europskim okupljanjem, spretnom sintezom tradicije i moderniteta, sintezom tradicije i inovacije, ono što je Chesterton nazvao „demokracijom mrtvih“, to jest prošlosti koja nam u procesima demokratskog odlučivanja itekako ima što za reći. U tom smislu, stranka Dom i Nacionalno okupljanje, na temelju svoje političke paradigmе sinteze tradicije i moderniteta, s dubokim poštovanjem pozdravlja razvoj znanosti, umjetne inteligencije, digitalnog doba, pri čemu će bdjeti da tehnika, kao čovjekova proteza i sredstvo od kada je krenuo hodati uspravno, ne ugrozi samu humanost u smislu da čovjek ne postane sredstvo i proteza tehnike, da se odnos svrhe i sredstava ne obrne, držeći se uvijek principa ne „ili – ili“, već „i – i“, polazeći uvijek kao stranka u svemu od kroatocentrične paradigmе svog europskog i globalnog djelovanja.

Dom i Nacionalno okupljanje je stoga stranka koja se ne temelji na isključivosti, na „ili – ili“, već na „i – i“, i tradicija i modernitet, i ljudska prava i ljudske dužnosti, od odgojno-obrazovnog procesa do zakona, i suverenitet i suradnja svih suverenih naroda shvaćenih kao kompetitivne kategorije koja jedna drugu čine boljom u poštenom natjecanju onkraj ideologije globalizma koja teži brisanju bogatstva nacionalnih, kulturnih i svakih drugih različitosti. U jednom, ako je Europska unija odgovor na globalizam metodama globalizma, takvo „okupljanje“ nije naša vizija okupljanja.

Mi, u svim segmentima, od politike preko ekonomije do ideoloških prijepora, smo stranka koja ne dijeli, koja spaja tradiciju i modernitet, koja spaja očeve i sinove, majke i kćerke, koja spaja i Baščansku ploču i softver, koja spaja i vjeru i razum, i Atenu i Jeruzalem i Rim, koja spaja i staro i novo, i sve ljude koji su za takav hrvatski i europski dom spremni. Jer drugog doma nemamo i, k tome, i kao Hrvati i kao Europljani, ne želimo da naša djeca ili mi postanemo podstanari u kući koji su naši očevi gradili u Ateni, Jeruzalemu i Rimu, koji su nas sve zajedno skućili u zajednicu suverenih europskih naroda judeokršćanskih korijena.

DOM, OBITELJ I DEMOGRAFSKI OPORAVAK

Zaštita obitelji

Dom i obitelj temelj su društva i budućnosti. Obitelj pruža sigurnost, ljubav i temeljne vrijednosti koje čine društvo stabilnim i snažnim. Stoga ćemo promicati i podupirati obitelj kao ključnu instituciju društva, kroz finansijsku podršku za obitelji s djecom, uključujući porezne olakšice i subvencije za stambeno zbrinjavanje.

Pronatalitetne i demografske mjere

U Hrvatskoj je u 2023. rođeno najmanje djece otkad postoje statistička mjerena, a bilo je više sklopljenih brakova, ali i manje umrlih, što je donekle popravilo negativnu sliku prirodnog priraštaja, pokazali su privremeni podaci Državnog zavoda za statistiku (DZS).

U 2023. živorođeno je 32.047 djece ili gotovo 2 000 manje nego 2022. godine kad ih je živorođeno 34.027 čime je nastavljen trend znatnog smanjenja broja živorođene djece. Primjerice, 2000. godine rođeno je 43.746 djece, što ukazuje na trend smanjenja prirodnog priraštaja.

Statistike pokazuju da je broj iseljavanja manji, ali to ponajviše rezultat toga što je prošao val masovnog iseljavanja kao posljedice „tihe revolucije“.

Stopa totalnog fertiliteta mjerena brojem živorođenih po ženi u reproduktivnoj dobi iznosila je tek 1,53, što je znatno ispod razine od 2,1 rođenih koja osigurava obnovu broja stanovništva.

Stopa fertiliteta, mjerena brojem živorođene djece po ženi u dobi od 15 do 49 godina u Hrvatskoj je ispod "zamjenske razine" od dvoje djece još od kraja šezdesetih godina prošlog stoljeća.

Prosjek životne dobi nacije je cca 49 godina, što znači da smo se pretvorili u staru naciju.

Izravne posljedice tih statistika su:

- nedostatak radne snage;
- neodrživost mirovinskog sustava
- stagnacija, ako ne i zaustavljanje razvoja, jer bez radne snage ni poduzetnici ne mogu širiti pa čak ni održavati poslovanje.

Sve spomenuto predstavlja prijetnju porastu siromaštva.

Nužno je stoga, stava je Dom i Nacionalno okupljanje, osigurati da obitelji s više djece imaju prioritet u socijalnim i gospodarskim programima – crno na bijelo. Podupirat ćemo radne uvjete koji omogućuju balans između poslovnog i privatnog života, uključujući fleksibilnije radno vrijeme i rad od kuće kada je to moguće. Poticat ćemo tradicionalne obiteljske vrijednosti kroz obrazovne programe i javne kampanje. Dom i Nacionalno okupljanje zalagat će se za:

- značajne porezne olakšice za obitelji s djecom, uključujući povećane dječje doplatke i smanjenje poreza za obitelji s troje ili više djece.
- povećanje izravne državne potpore mlađim obiteljima za kupnju prve nekretnine i subvencionirane stambene kredite s niskim kamatnim stopama;

- razvoj infrastrukture za potporu roditeljstvu, uključujući povećanje kapaciteta vrtića, produljenje porodiljnih i roditeljskih dopusta te fleksibilnije radno vrijeme za roditelje;
- zaustavljanje iseljavanja stanovništva i poticanje povratka raseljenih obitelji.

Revitalizacija ruralnih sredina i otoka

Život na otocima i u ruralnim predjelima zemlje često svojim žiteljima nosi temeljne probleme značajno drugačije od onih s kojima se nose žitelji urbanijih sredina, počevši samo od problema s opskrbom pitkom vodom i zbrinjavanja komunalnog otpada, pa do prometne povezanosti i drugih infrastrukturnih potreba. Dom i Nacionalno okupljanje prepoznaće važnost otoka i poljoprivrednih područja za gospodarski razvoj i očuvanje nacionalnih resursa, i zato među prioritete svrstava:

- poticaje za razvoj ekološke poljoprivrede i jačanje ruralnog turizma na otocima i u kontinentalnim dijelovima Hrvatske;
- poboljšanje prometne povezanosti otoka te subvencioniranje života i poslovanja na otočnim područjima;
- podršku malim poljoprivrednim gospodarstvima, kroz subvencije, osiguranje i tržišne poticaje kako bi se povećala domaća proizvodnja i samoodrživost;
- podupiranje ruralnih i otočkih zajednica kroz programe subvencionirane stanogradnje, obrazovne programe i infrastrukturne projekte kako bi se spriječilo daljnje iseljavanje.

OBRAZOVANJE I SPORT

Obrazovanje je temelj razvoja pojedinca i društva. Naš cilj je obrazovni sustav koji gradi karakter, potiče kritičko razmišljanje i jača nacionalni identitet. Fokusirat ćemo se na:

- reformu obrazovnog sustava s naglaskom na jačanje nacionalnog identiteta, kulturne baštine i domoljublja u nastavnim planovima i programima;
- osiguranje visokokvalitetnog strukovnog obrazovanja koje će mladima omogućiti stjecanje praktičnih vještina za domaće tržiste rada;
- stipendiranje talentiranih učenika i studenata te podupiranje inovacija i istraživanja u područjima znanosti, tehnologije, inženjerstva i matematike (STEM);
- uvođenje kurikula s posebnim naglaskom na očuvanje hrvatske kulture, povijesti i jezika;
- poticanje djece od najranije dobi i kroz čitav obrazovni sustav na bavljenje sportom.

U 21. stoljeću koje je proglašeno i stoljećem znanja, uz uglavnom besplatno obrazovanje, Hrvatska ima temelje da znanjem, vještinama i sposobljenošću Hrvata svoj nacionalni identitet učini sigurnim, sačuva i dodatno osnažuje.

Škole i vrtići

U Hrvatskoj obrazovni proces započinje u vrtićima i predškolskim ustanovama, no već danas svjedoci smo da nemaju sva djeca zajamčeno mjesto u vrtiću. Isto tako, vrtičke su grupe pretrpane, odgojitelja je premalo, njihov rad nije pravedno vrednovan, radno vrijeme vrtića nedovoljno fleksibilno za roditelje, vrtički prostori često su neadekvatni i neprilagođeni, kako za boravak djece, tako i za rad s njima, a cijene vrtića nepristupačne i previsoke...

Dom i Nacionalno okupljanje zalaže se da svako dijete ima pravo na vrtić, zalaže se za vrtiće u kojima i djeca i odgojitelji borave i rade u adekvatnim uvjetima, u kojima su odgojitelji zadovoljni i posvećeni realizaciji odgojno-obrazovnih zadaća, a djeca zbrinuta i sretna. Želimo vrtiće u koje roditelji neće početkom mjeseca morati nositi role toalet papira, vlažne maramice i čaše iz kojih djeca piju. Želimo vrtiće u kojima će djeca bezbrižno uživati u igri, graditi prva prijateljstva, ali se i susretati s prvim obavezama, odgovornostima i radnim navikama, vrtiće u kojima vladaju uvjeti koji potiču socijalni, kognitivni i emocionalni razvoj djece vođene sigurnom rukom i znanjem odgojitelja koji za njih imaju vremena, volje i strpljenja jer su za svoj rad adekvatno plaćeni i rade u dostojanstvenim uvjetima. Nužno je:

- osigurati dovoljan broj mesta u jaslicama i vrtićima za svu djecu u Hrvatskoj;
- subvencije troškova jasličkog i vrtičkog smještaja regulirati u skladu s brojem djece u obitelji, do potpuno besplatnog smještaja trećeg i svakog sljedećeg djeteta u obitelji;
- urediti obveze države i lokalne uprave i samouprave oko obveza financiranja plaća stručnog osoblja u vrtićima i jaslicama.

Najavljenim uvođenjem 9-godišnjeg obveznog obrazovanja od 2025. godine i to na način da se produlji trajanje predškole u vrtićima, Hrvatska će izaći iz društva zemalja s najkraćim obveznim obrazovanjem, a istovremeno je to, uz uvođenje cjelodnevne nastave,

i mogućnost i za rasterećenje učenika u vidu rješavanja domaće zadaće u školi, ali i za roditelje kroz smanjenu mogućnost boravka djece bez nadzora.

Dom i Nacionalno okupljanje pozdravlja i povećanja satnica iz matematike i hrvatskog jezika, ali predlažemo i uvođenje obaveznog školskog sporta koji bi pomogao većoj svjesnosti o zdravlju, zdravijem načinu života i blagodatima kretanja, vježbanja i sporta za zdravlje.

Srednjoškolsko obrazovanje

Visoko obrazovanje i standard studenata

Naš visokoškolski sustav mora pripremiti mlade za konkurentno tržište rada te jačati nacionalni identitet. U tom kontekstu predlažemo:

- povećanje sredstava za znanstvena istraživanja i stipendiranje studenata u područjima koja su ključna za nacionalni razvoj poput STEM-a, poljoprivrede i medicine;
- poticaje za razvoj lokalnih sveučilišta, osobito na manje razvijenim područjima kako bi obrazovne ustanove postale motor gospodarskog razvoja;
- jaču povezanost obrazovanja i tržišta rada, uključujući stručnu praksu i dualne programe obrazovanja koji će omogućiti studentima izravan ulazak na tržište rada.

Osnaživati treba i cjeloživotno obrazovanje, i formalno i neformalno, kao i sustavno informirati i educirati o važnosti stjecanja novih znanja i vještina.

ZDRAVSTVO, SOCIJALNA SKRB I MIROVINSKI SUSTAV

Zdravstvo

Zdravstvo mora biti dostupno svim građanima, s naglaskom na prevenciju, kvalitetu i odgovornost. Očuvanje javnog zdravstva koje mora biti dostupno pod približno istim uvjetima i s istom kvalitetom usluge svim građanima RH sa statusom zdravstvenog osiguranika, primarni je cilj stranke Dom i Nacionalno okupljanje.

U primarnoj zdravstvenoj zaštiti, odnosno obiteljskoj medicini, temeljno je nužno rasterećenje timova od nemedicinskih administrativnih poslova. Racionalno korištenje suvremene komunikacijske tehnologije značajno bi rastetretilo sektor od nepotrebnog trošenja vremena i novca. Tako bi stručne medicinske usluge primarnog liječnika bile dostupnije većem broju pacijenata.

U bolničkom sustavu nužna je reorganizacija i sistematizacija. Odgovornost ravnatelja bolnica mora se usmjeriti na stručnu kvalitetu i finansijsku održivost funkcioniranja klinika.

Pravo pacijenta na specijalistički pregled unutar razumnog roka od 1-2 tjedna mora biti pravilo, a ne iznimka. Sekundarna subspecijalistička razina svoje zadatke treba obavljati učinkovito i istinski konzultativno prema primarnoj razini. Sekundarna razina mora osigurati pacijentu pretrage koje sama indicira i na tome će se inzistirati, što bi automatizmom trebalo dovesti do dostupnosti svih pretraga i pregleda u razumnom roku, bez dugačkih lista čekanja.

Medicinske sestre koje su desetljećima zakinute u koeficijentima i dodacima za odgovornost i rad koji obavljaju s pacijentima do te mjere da se potrebe, osobito u bolnicama, jedva pokrivaju ili su nerijetko ispod kadrovskih standarda na broj postelja, stoga je nužna reorganizacija i korekcija i u vrednovanju tog plemenitog zanimanja.

Naš plan uključuje:

- modernizaciju zdravstvenih ustanova i poboljšanje zdravstvene infrastrukture, posebice u ruralnim krajevima;
- osiguranje dostupnosti zdravstvene skrbi za sve građane, bez obzira na njihovo ekonomsko stanje;
- povećanje ulaganja u javno zdravstvo, posebno u prevenciju bolesti, mentalno zdravlje i skrb za starije osobe;
- poticaje za domaću farmaceutsku industriju kako bi Hrvatska postala samodostatna u opskrbi lijekovima i medicinskim proizvodima.
- jačanje primarne zdravstvene zaštite, osobito u ruralnim i manje razvijenim područjima kako bi svaki građanin imao jednaku dostupnost zdravstvenih usluga;
- digitalizaciju zdravstvenih usluga, uključujući sustave za telemedicinu kako bi pacijenti mogli dobiti stručnu pomoć neovisno o njihovoj lokaciji;
- povećanje ulaganja u specijalizacije i usavršavanja zdravstvenih djelatnika, čime bi se smanjio odlazak liječnika i medicinskog osoblja iz Hrvatske.

Reforma mirovinskog sustava

Starije osobe zaslužuju dostojanstven život nakon godina rada i doprinosa društvu. Naš plan, uz reformu mirovinskog sustava koja uključuje usklađivanje mirovina s troškovima života i indeksaciju prema rastu plaća, uključuje i:

- povećanje minimalnih mirovina kako bi se osigurao osnovni standard života;
- poticaje za zapošljavanje starijih osoba i fleksibilne radne modele za one koji žele nastaviti raditi nakon umirovljenja.

Osjetljive skupine - osobe s posebnim potrebama i invaliditetom i hrvatski branitelji

Posebna pažnja mora biti posvećena onima koji su dali poseban doprinos stvaranju temelja suvereniteta Republike Hrvatske i čitavoj našoj zajednici, kao i osobama s invaliditetom i posebnim potrebama. Stoga, Dom i Nacionalno okupljanje zagovara:

- povećanje socijalne skrbi i mirovina za branitelje i osobe s invaliditetom, osiguravajući im dostojanstven život i uključivanje u društvo;
- razvoj mreže rehabilitacijskih centara, kao i proširenje pristupa medicinskim i psihološkim uslugama za ratne veterane i osobe s invaliditetom;
- povećanje pristupačnosti javnih i privatnih prostora za osobe s invaliditetom, uključujući pristup obrazovnim institucijama, zdravstvenim ustanovama i zapošljavanju;
- zadovoljavljivanje potreba za asistentima u nastavi tijekom čitavog obrazovnog procesa.

Sustav socijalne skrbi

Sustav socijalne skrbi treba u potpunosti unaprijediti, počevši od finansijske, stručne i organizacijske pomoći roditeljima teško oboljele djece, kao i djece oboljele od rijetkih bolesti, preko dovoljnih kapaciteta u ustanovama za smještaj djece i odraslih osoba kojima je potrebna stalna profesionalna skrb, do unaprjeđenja službe gerontodomaćica.

KULTURA I MEDIJI

Naša kultura i povijest oblikovali su identitet hrvatskog naroda, i njihovo očuvanje je od ključne važnosti. U tom cilju ćemo:

- podupirati kulturne institucije i manifestacije koje promoviraju hrvatsku kulturu, tradiciju i povijest.
- finansirati obnovu i zaštitu kulturne baštine, povijesnih spomenika i lokalnih kulturnih identiteta.
- promicati umjetnost i kulturu s naglaskom na očuvanje hrvatskog jezika, književnosti i tradicije.
- podupirati medije, tiskane i elektroničke, koji promoviraju nacionalne interese i kulturnu baštinu.

Očuvanje i promicanje hrvatskog jezika

U hrvatskoj povijesti često se susrećemo s idejom očuvanja hrvatskog jezika kao jamca hrvatske kulture i opstojnosti, i to zato što je hrvatski jezik srž nacionalnog identiteta, a njegovo očuvanje i unapređenje prioriteti su našeg političkog djelovanja.

Hrvatski standardni jezik i njegova uporaba na visokoj razini trebali bi svakom pojedincu, svakom članu zajednice, biti izrazito važni. Stoga je od velike važnosti obratiti pozornost na primjenu Zakona o zaštiti hrvatskog jezika u medijima, školstvu i javnoj upravi kako bi se osigurao primat hrvatskog jezika u svim aspektima javnog života.

Jednako je važno i podupirati domaće kulturne djelatnike i umjetnike, primjerice, kroz poticajne programe i sufinanciranje projekata koji promiču stvaralaštvo na hrvatskome jeziku i svim njegovim narječjima, dijalektima i mjesnim govorima.

Potrebno je poticati rad na hrvatskom jeziku i svim njegovim narječjima, dijalektima i mjesnim govorima u digitalnim i elektroničkim medijima i literaturi kako bi se povećala dostupnost sadržaja u kojima je zastupljena širina i bogatstvo hrvatskoga jezika.

Mediji

Mediji imaju ključnu ulogu u oblikovanju javnog mnjenja, stoga je od vitalnog značaja osigurati njihovu neovisnost i transparentnost. Javni medijski prostor, uz informativnu i zabavnu ima i edukacijsku ulogu, stoga nije svejedno kakav sadržaj nude mediji u Republici Hrvatskoj. Težište treba biti na identitetskim sadržajima hrvatskog naroda i Hrvatske.

I pitanje odnosa prema nasljeđu totalitarizma jedna je od odrednica koju svakako treba mijenjati, s obzirom na to da medijska scena u Hrvatskoj ni na koji način ne osuđuje titoistički jugoslavenski totalitarizam. Relativiziranje bilo kojeg zločina iz prošlosti pitanje je civilizacijskog dosega, a i nalazi se u četiri europske rezolucije, usvojene upravo zbog država opterećenih bremenom totalitarizma, poput Hrvatske. Spomenimo primjerice samo neke: „Rezolucija 1481 o osudi totalitarnih režima 20. stoljeća“ te Rezolucija europskog

parlamenta iz 2019. pod nazivom „Važnost europskog sjećanja za budućnost Europe“. Dom i Nacionalno okupljanje stoga zagovara:

- ograničavanje utjecaja stranog kapitala u medijima kako bi se osigurao hrvatski vlasnički udio u najvažnijim medijskim kućama;
- zakonodavne mjere protiv lažnih vijesti i dezinformacija, s posebnim naglaskom na zaštitu nacionalne sigurnosti;
- povećanje potpore lokalnim medijima koji služe interesima građana, uz strogu kontrolu trošenja javnih sredstava.

GOSPODARSTVO, POLJOPRIVREDA, PROMET I EKOLOGIJA

Snažno gospodarstvo temelj je suverenosti i neovisnosti države. Naša gospodarska strategija fokusira se na:

- poticanje domaće proizvodnje i industrije kroz olakšice za poduzetnike, posebno u strateškim sektorima poput poljoprivrede, turizma, energetike i tehnologije;
- smanjenje poreza za male i srednje poduzetnike, poticanje inovacija i podrška izvoznim poduzećima;
- osiguravanje konkurentnosti hrvatskog gospodarstva kroz digitalizaciju i modernizaciju infrastrukture;
- jačanje energetske neovisnosti kroz ulaganje u domaće izvore energije i energetske projekte.
-

Pretpostavke gospodarske politike:

- zaokružena i sektorski povezana

Gospodarska politika treba biti takva da se djelovanjem različitih sektora ostvaruju sinergijski efekti na razini Države. Nažalost često smo svjedoci mjera i politika na razini sektora ili regija koje su međusobno kontradiktorne na razini države kao cjeline. Politika mora imati jasne i mjerljive ciljeve, raspoređene na etape i u zadanim rokovima. Politika koja nema spomenutu strukturu u startu je osuđena na neuspjeh, neučinkovita i pokazuje neodgovornost onih koji takvu politiku provode.

- rebalans proračuna i porezne reforme u cilju poreznih rasterećenja

Nužna je revizija državnog proračuna. Identificiranje neučinkovitosti, optimizacija procesa i uspostava korektivnog puta kao izlaz iz proračunskog deficit-a. Optimizacije proračuna dovest će do prostora za porezno rasterećenje uz istovremenu uspostavu trenda smanjenja proračunskog deficit-a.

- zaustaviti odljev stanovništva i potaknuti povratak – demografske mjere prioritet br. 1

Najvrijedniji kapital koji ima bilo koja država ili organizacija su ljudi.

Razvoj gospodarstva

Potrebna je usmjerenost u razvoj produženja sezone tj. cjelogodišnjih poslovnih aktivnosti pogotovo u turističkim destinacijama u kojima će se provoditi daljnji gospodarski rast, ali koji ne smije biti pod utjecajem inflacije već strukturnih mjera kao što su otvaranje novih radnih mesta, povećanje i poticanje proizvodnih aktivnosti i sl.

Područje za povećanje BDP-a

- Osobna potrošnja
- Industrijska proizvodnja
- Građevinarstvo
- Razvoj IT industrije (zauzima sve veći udio ekonomije)

Porezno rasterećenje dohotka

Prijedlog rasterećenja plaća visokokvalificirane radne snage zbog kojega visokoobrazovana radna snaga odlazi u druge zemlje.

Izmjenom i rasterećenjem postigao bi se učinak ostanka ili privlačenja visokokvalificirane domaće radne snage, a također bi se privukla i ulaganja u područja s visokoobrazovanom radnom snagom što znači i visoko sofisticirane industrije. Potrebno je povisiti prag primjene više porezne stope poreza na dohodak.

Dom i Nacionalno okupljanje stoga u prioritete svrstava sljedeće:

- ponuditi razvojne mjere koje u prvoj redu trebaju osigurati gospodarski rast, a to znači otvaranje radnih mesta, povećanje plaća i mirovina odnosno ekonomsku stabilnost i povećanje životnog standarda;
- rasteretiti oporezivanje rada, kako bi poduzetnici zadržali visokokvalitetnu radnu snagu;
- stimulirati povećanje plaća i posljedično osobne potrošnje. Povećanjem kupovne moći građana osigurati opstanak i rast proizvodnih i uslužnih djelatnosti;
- kreditnim linijama i alociranjem veće količine EU sredstava namijenjenih poduzetnicima potaknuti investicijski ciklus u izgradnju i unapređenje proizvodnih pogona;
- aktivirati državne nekretnine u funkciji demografske politike. Npr. povlašteni najam za mlade obitelji;
- provesti agrarnu reformu, koja će biti usmjerena ne samo na primarnu proizvodnju već i na konačni proizvod i koja će za cilj imati ojačati mala poljoprivredna gospodarstva koja trebaju imati važnu ulogu u zapošljavanju lokalnog stanovništva i osigurati opstanak ruralnih područja (osnivanjem zadruga, otkupnih centara, distribucijskih kanala za plasman roba, poticaji za ulaganja u proizvodnju finalnih proizvoda, itd.). Povećati učinkovitost i konkurentnost naših poljoprivrednih proizvođača;
- temeljita reforma turističkog sektora. Odmak od sezonskog rentierskog turizma prema cjelogodišnjoj turističkoj ponudi baziranoj na brendiranju i ponudi prepoznatljivih domaćih proizvoda. Povezivanje zelene i plave HR;
- ulagati u razvoj poduzetničke infrastrukture kao što su: energetska infrastruktura, komunalna infrastruktura, prometna infrastruktura, komunikacijska infrastruktura;
- restrukturiranje HR željeznica – potrebno je željezničku infrastrukturu dovesti u funkcionalno stanje kako bi bila iskoristiva, ali pri tom treba uzeti u obzir širu sliku i ozbiljno se pozabaviti učinkovitim povezivanjem različitih transportnih puteva. Povezati prometnu infrastrukturu da omogući brz i jeftin promet roba, ali isto tako imati u vidu transport ljudi koji u HR zbog loše mreže javnog transporta jako malo koriste javni transport. Dobro osmišljena transportna mreža ne znači samo uštede za prijevoz roba, već predstavlja i demografsku mjeru npr. u pogledu putovanja na posao i s posla. Naša ruralna područja gube znatan dio stanovništva i zbog činjenice da linije javnog prijevoza ne postoje te radniku ostaje putovanje automobilom, što znači da ponekad mora voziti i relacije od sat vremena;
- energetski sektor je pitanje budućnosti i predstavlja veliki izdatak, kako za poduzetnike tako i za građane, i to je pitanje koje treba biti u fokusu održive politike;

- osobna potrošnja kao najvažnija sastavnica BDP-a potreban je vjetar u jedra hrvatskom gospodarstvu. Udio osobne potrošnje u BDP-u iznosi oko 30%. I vrlo je važno da se stvore preduvjeti za osobnu potrošnju, a to su poboljšanje materijalnih prava građana, otvaranje novih radnih mesta, konkurentnost na tržištu i sl.;
- industrijska proizvodnja godinama je bila zakinuta, te je potrebno raditi na projektu razvojne politike poticanja industrijske proizvodnje kroz izgradnju poduzetničkih zona/područja te preferiranjem proizvodnih djelatnosti kroz smanjenje poreznih opterećenja poduzetnika i komunalnih naknada, te poticanje svih oblika proizvodnih djelatnosti i usluga;
- potrebno je povući sva moguća ponuđena sredstva iz EU fondova omogućena kroz novi finansijski okvir do 2027. godine. U sljedećem razdoblju iz različitih EU fondova bit će dostupno oko 30 milijardi eura što je gotovo 50% hrvatskog godišnjeg BDP-a. To su ogromna sredstva koja mogu biti značajan pokretač gospodarskih aktivnosti;
- kada se radi o sektoru građevinarstva može se očekivati kontinuirana faza rasta, ali je potrebno pripremiti i kreirati dobru radnu politiku koja će donijeti snažan uzlet, jer najveći rizici u ispunjavanju ciljeva očekuju se u radnoj snazi, dok je likvidnost poslovanja na visokoj razini. Udio sektora građevinarstva u ukupnom BDP-u iznosi oko 7%;
- vrlo je značajan udio EU sredstava koja će kupiti javni sektor, a koja privatni. Tako će se vidjeti razlika između jednokratnih investicija niskog multiplikatora i ulaganja koja trajno podižu produktivnost gospodarstva i stvaraju novu strukturu koja bi bila u stanju vući razvoj i budućnost gospodarstva;
- provođenjem jasnog i strukturiranog rasta gospodarstva može se ostvariti cilj stopi rasta od oko 5% godišnje, kakav je bio tijekom 1960/70. godina prošlog stoljeća (industrijska revolucija). To znači da će životni standard kroz desetak godina u Hrvatskoj biti barem 60% bolji nego danas, a prosječna plaća radnika bi trebala biti oko 1.600 EURA uz iste razine cijena.

Oporezivanje rada

Država je ukinula pritez po gradovima. Osim što su uštete ovog ukidanja na plaćama najsiromašnijih trivijalne i beznačajne (oko 40 eura mjesečno za najsiromašnije) ostavljen je prostor gradovima da samostalno odaberu stopu poreza na dohodak. Od lokalnih samouprava realno je očekivati da će povisivati naknade za svoje usluge kako bi nadoknadile gubitke. Drugim riječima, moguće je da će se ukidanje priteza nadoknađivati tako da se povećaju naknade za vrtiće, cijene odvoza smeća, parkinga i slično. U ovom trenutku jedino do čega je dovela ova promjena je potreba prilagođavanja IT rješenja kod poduzetnika (dodatni troškovi).

Umjesto toga predlažemo značajnije povećanje osobnog odbitka na minimalno 750 eura (prethodno 530, trenutno je Vlada RH predložila podizanje na 600 – od 1. siječnja 2025.). Na taj način građani s najnižim primanjima osjetili bi porezno rasterećenje. Primjerice na neto plaću od 800 eura, porez na dohodak bio bi dvostruko manji nego pri sadašnjoj razini od 560/600 eura.

Ta mjera išla bi u korist onima kojima je najpotrebnije, za razliku od Vladinih mjera koje, čini se, ipak najviše pogoduju onima s natprosječnim primanjima (viša stopa poreza na

dohodak od 30% do sada se primjenjivala na primanja od 47.780 eura godišnje, tj. 3.981,69 eura mjesecne svote porezne osnovice. Sada će taj prag biti pomaknut na 50.400 eura godišnje, tj. 4.200 eura mjesecne svote porezne osnovice).

Što te tiče umirovljenika, podizanjem osobnog odbitka na 750 eura, velika većina umirovljenika bila bi zaštićena od poreza, izuzev onih koji imaju povlaštenu mirovinu.

Turizam

Turizam – najveća snaga, ujedno i najranjivije područje hrvatskog gospodarstva.

Izazovi:

- cijene dugoročnog najma mnogima su veliko opterećenje, posebice onima s manjim primanjima;
- pretjerana apartmanizacija u pojedinim gradovima;
- oporezivanje dnevnog najma značajno je manje od oporezivanja dugoročnog najma, a baza za oporezivanje je broj kreveta umjesto ostvarenog prihoda.

Dom i Nacionalno okupljanje zato zagovara ukidanje paušalnog oporezivanja za iznajmljivače apartmana. Umjesto toga predlažemo uvođenje stope oporezivanja od 10% kao i za dugoročni najam. Na taj način eliminiralo bi se nejednako oporezivanje te dvije vrste najma, stimulirao bi se dugoročni najam te bi posljedično došlo do korekcije cijena najmova kao i regulacije pretjerane apartmanizacije u pojedinim gradovima.

PDV

Prag za ulazak u sustav PDV-a potrebno je povećati na 60.000 eura (prijetlog Vlade je 50.000 eur od 1. siječnja 2025.). Poduzetnicima koji imaju malo poslovanje omogućilo bi se da zarade koji euro više bez da ulaze u sustav PDV-a, uvažavajući povećanja cijena i inflaciju zadnje dvije godine. Istovremeno, smanjila bi se tendencija svih onih koji su na granici da "gase aktivnosti"/prikrivaju promet kada se približe trenutno postavljenoj granici.

Porez na dobit

Akontacije poreza na dobit. Iako se od 1.1.2024. pomiče valuta plaćanja poreza na dobit na zadnji dan roka za predaju prijave poreza na dobit, ostaje činjenica da društva akontacijom (kao zakonskom prisilom) beskamatno kreditiraju državu. Pritom, zakasni li društvo uplatiti akontaciju, država će mu zaračunati zatezne kamate, ali ako se sljedeće godine ispostavi da je društvo uplatilo više poreza na dobit nego što je trebalo (jer je ipak ostvarilo manju dobit), Porezna uprava umanjit će osnovicu za plaćanje ili će vratiti novac društvu. A to što je tvrtka uplatila više novca nego što je trebala, državu ne zanima, odnosno, država sama sebe nije zakonski prisilila da isplati tvrtki nikakve kamate. Iako je za mala i srednja društva možda bolje da porez na dobit plaćaju unaprijed u ratama, nego da naruše likvidnost isplaćujući ga sljedeće godine odjedanput. Akontacija ne bi smjela biti obvezna, zato bi najbolje bilo izmijeniti propis kojim bi se omogućilo tvrtkama da same odluče hoće li plaćati akontaciju ili će sljedeće godine platiti ukupan iznos jednokratno, a

one koji se odluče na akontacijsko plaćanje bilo bi dobro nagraditi određenim postotnim oslobođenjem.

Prirodni resursi, održivo gospodarstvo i poljoprivreda

Priroda i okoliš su naše najveće bogatstvo. Održiv razvoj i očuvanje okoliša ključni su za zdravu i prosperitetnu budućnost. Naš plan uključuje:

- očuvanje i održivo upravljanje prirodnim resursima Hrvatske, s naglaskom na zaštitu šuma, voda i tla;
- povećanje ulaganja u obnovljive izvore energije, poput solarne i vjetroelektrane, kako bi smanjili ovisnost o fosilnim gorivima;
- poticaj poljoprivredi i industriji da usvoje ekološki prihvatljive prakse i tehnologije;
- podizanje svijesti o očuvanju okoliša i podupiranje edukativnih programa o zaštiti prirode.

Poljoprivreda je osnova našeg opstanka i tradicije. Poticat ćemo ruralni razvoj i domaću proizvodnju hrane kroz:

- uvođenje poticajnih mjera za mlade poljoprivrednike kako bi se revitalizirala domaća proizvodnja i spriječilo iseljavanje iz ruralnih područja;
- osiguravanje pristupa tržištu za hrvatske poljoprivrednike i poticanje potrošnje domaćih proizvoda;
- modernizacija poljoprivrednih tehnologija i uvođenje ekoloških metoda proizvodnje hrane;
- razvoj lokalnih tržišta i direktnih kanala između proizvođača i potrošača kako bi se smanjila ovisnost o uvozu hrane.

Gospodarenje otpadom

U sektoru gospodarenja otpadom postoje brojni neotkriveni potencijali za konverziju problema, troškova i raznih društvenih šteta u uštede, gospodarske prilike i odgovoran odnos prema resursima.

Dom i Nacionalno okupljanje, u cilju odgovornog odnosa prema resursima te uštede i pokretanja gospodarskih prilika, definira niz mjera za kružno gospodarenje otpadom kojim bi se u kratko vrijeme postigla vidljiva promjena. Mjere uključuju:

- akcijski plan za ponovnu uporabu kroz mrežu centara za vrednovanje predmeta i materijala s postojećom uporabnom vrijednošću;
- akcijski plan za biorazgradivi otpad kroz mrežu kompostana i bioplinskih postrojenja;
- akcijski plan za otpadnu plastiku kojim će se zatvoriti krug gospodarenja tim važnim resursom. Mjera se provodi u uskoj suradnji sa strukovnim udruženjima i gospodarskim subjektima, odnosno prerađivačima plastike;
- akcijski plan za dizanje stopa recikliranja ostalih reciklabilnih tvari;
- akcijski plan za građevinski otpad;

- akcijski plan protiv odlaganja kao neosnovano najjeftinijeg postupanja s otpadom kroz obavezno fiskalno vaganje i naplate odlagališne pristojbe. Prikupljena sredstva u cijelosti se koriste za potporu u realizaciji sektorskih mjera.

Važne sektorske promjene usmjerene su na podizanje učinkovitosti sustava za gospodarenje ambalažnim otpadom. Osim smanjenja Cilj je, osim smanjenja troškova, značajno povećanje stupnja povratka vrijednih materijala u gospodarstvo.

Promet

NACIONALNA SIGURNOST

Obrana i vojska

Pobjedom u Domovinskom ratu je ostvarena stoljetna težnja hrvatskog naroda da živi u vlastitoj državi, ta pobjeda je postignuta angažmanom sveukupnih potencijala jednog naroda. Sviest o vlastitom identitetu, domoljublje, obrana doma i obitelji su nas doveli do veličanstvene pobjede u VRO „Oluja“ i stvaranja nezavisne Hrvatske države.

Najvažnija sastavnica svih potencijala, angažiranih u obrani od 1990. do 1995. god, bila je Hrvatska vojska, tada, kao sredstvo rata, a ubuduće HV treba graditi kao sredstvo mira, da svojom snagom, odvrati agresora od same pomisli za osvajanje našeg teritorija.

S obzirom da je naše susjedstvo i Jugoistočna Europa krhke političke strukture; srpski svijet, migrantska gibanja, opskrba energijom, rusko-ukrajinski rat, Bliski istok itd. i taj geopolitički i geostrateški položaj Republike Hrvatske traži da stranka Dom i Nacionalno okupljanje razvija sustav i strategiju nacionalne sigurnosti kao preduvjet mira i blagostanja u RH.

To mora biti i jest trajna zadaća stranke Dom i Nacionalno okupljanje.

Danas, kada je RH u miru, treba Hrvatsku vojsku, koju čine tri grane, Hrvatska kopnena vojska (HKoV), Hrvatska ratna mornarica (HRM) i Hrvatsko ratno zrakoplovstvo (HRZ), kao sastavnicu Strategije nacionalne sigurnosti, razvijati tako da u svakom trenutku i svakoj situaciji bude dosta na za ODVRAĆANJE od rata i AGRESIJE ili dosta na za učinkovitu OBRANU.

Da bi se to ostvarilo treba ispuniti dva uvjeta:

- Republika Hrvatska treba razviti vlastite dosta snage.
- Republika Hrvatska mora imati čvrst savez s prijateljskim državama.

Ulaskom u EU i NATO jedan uvjet je ispunjen, a drugi tek treba ispuniti. Stoga Dom i Nacionalno okupljanje:

- podržava obvezno služenje vojnog roka, (što se upravo čini u MORH-u) kako bi se, za nekoliko godina, postigla dosta u broju vojnika, dočasnika i časnika. (Danas HV čini oko 35 000, a usporedbe radi, u VRO „Oluja“ je sudjelovalo oko 250 000 vojnika i policajaca);
- ukupno trajanje obuke treba biti četiri mjeseca, trajanje temeljne obuke pješaštva dva mjeseca, a granska/rodovska obuka također dva mjeseca, jer je to minimalno vrijeme trajanja za kvalitetniju obuku. Klase bi se pozivale svaka dva mjeseca, brojile bi oko 1 600 v/o i preklapale bi se klase temeljne i prethodna klasa specijalističke obuke i u svakom trenutku bi u vojarnama na obuci bilo 3 200 vojnika, godišnje oko 10 000 „nove“ pričuve pa bi za pet godina HV brojila oko 80 000 vojnika (sadašnje stanje: 15 000 djelatnog sastava, 20 000 sadašnje pričuve i 50 000 buduće pričuve, vojnika s odsluženim obveznim rokom) što je respektabilna snaga;
- odzivom na odsluženje vojnog roka izbjegava se rat odvraćanjem agresora;

- trenutno predloženo trajanje obuke od dva mjeseca je apsolutno nezadovoljavajuće, imajući u vidu da je obrambeni sustav i MORH najsloženiji sustav po uporabi tehničkih sredstava, po obuci za rukovanje tim sredstvima, po proučavanju terena, poznavanju geografije, meteorologije, svih geopolitičkih analiza i dr.

Prijedlog stranke Dom i Nacionalno okupljanje ima za rezultat kvalitetniju i bolje obučenu vojsku.

Istovremeno s obukom vojnika treba kupovati i proizvoditi vojna sredstva i vojnu opremu i graditi odgovarajuće objekte.

Nužna je proizvodnja temeljnih komponenata: barut, eksploziv, raketna goriva, te streljivo pješaštva, topničko streljivo raznih kalibara, besposadne letjelice, pomorski dronovi, lasersko obrambeno oružje i ostalo, sukladno suvremenim oblicima ratovanja.

Složene sustave potrebno je kupovati, PZO, oklopna sredstva, mornarička sredstva itd.

Sve ove aktivnosti treba raditi u suradnji s EU i NATO.

Vojna proizvodnja je vezana uz najviši stupanj tehnološkog razvoja pa bi pokretanjem iste razvijali i znanost i gospodarstvo u cjelini, moguće i uz sredstva iz EU.

Stranka Dom i Nacionalno okupljanje smatra potrebnim graditi vojarne na jugu Hrvatske i na Banovini, gospodarski, napučenošću i politički dvije najugroženije točke RH.

Mlade osobe oba spola za rad u Oružanim snagama RH poželjno je stimulirati pogodnostima u kupnji stana, ovisno o dužini staža u OS, broju članova obitelji, te visokim plaćama. Nužno je osigurati stanove, u vlasništvu MORH-a, za smještaj obitelji u slučaju promjene mjesta službe.

Priziv savjesti

Svim građanima je Ustavom i zakonima zajamčen priziv savjest. Zakonom o obrani treba taj institut regulirati tako da osobe s prizivom trebaju pridonijeti obrani Domovine radom u bolnicama, na raščišćavanju ruševina, pripremi skloništa, inženjerijskim uređenjem napadnutog prostora. Građani s prizivom savjesti trebaju imati ratni raspored i u ratu i u miru, kao i svi ostali vojni obveznici.

- stimulirati prijem u djelatnu službu dajući značajne stimulacije kod kupnje stana;
- kod premještanja vojnih osoba u druge gradove izvan mesta boravka, osigurati stanove za smještaj obitelji i dodatcima na plaću;
- zabraniti veličanje četništva, komunizma, fašizma i nacizma jer su nam sva četiri sustava donijela velika stradanja.

Unutarnji poslovi i policija RH

Prva i najvažnija zadaća policije i Ministarstva unutarnjih poslova (MUP) je zaštita državne suverenosti i integriteta – crno na bijelo. U tom smislu, Dom i Nacionalna sigurnost predlaže:

- Osnivanje posebne granične policijske jedinice koja bi bila fokusirana na zaštitu granica Republike Hrvatske, s posebnim naglaskom na sprječavanje ilegalnih migracija i krijumčarenja.
- Bolja koordinacija s vojskom. Zbog specifičnih izazova s kojima se Republika Hrvatska suočava na granici, predlaže se bliža suradnja između policije i Hrvatske vojske u pitanjima zaštite državnih granica, kako bi se povećala sigurnost i učinkovitost odgovora na prijetnje.
- Pojačanje obavještajnih kapaciteta unutar Ministarstva unutarnjih poslova za praćenje unutarnjih i vanjskih prijetnji, uključujući ekstremizam, organizirani kriminal, te terorističke aktivnosti. Ti kapaciteti trebaju biti integrirani s postojećim sustavima nacionalne sigurnosti kako bi se osigurala brza reakcija na prijetnje.

Decentralizacija i jačanje lokalne policije u cilju približavanja policije lokalnim zajednicama, kako bi učinkovito odgovarala na specifične probleme različitih regija u Hrvatskoj.

Predlaže se povećanje broja policijskih postaja u ruralnim i manje urbaniziranim dijelovima Hrvatske, gdje je prisutnost policije trenutno smanjena. Taj bi pristup omogućio bolju zaštitu građana i njihovu sigurnost u manjim zajednicama. Lokalne policijske postaje bi trebale imati veću autonomiju u donošenju odluka koje se tiču lokalnih sigurnosnih pitanja. Na taj način bi se osigurala brža i konkretnija reakcija na probleme specifične za pojedine regije, uz smanjenje birokracije i centralizacije.

Moderna policija treba biti dobro opremljena i obučena za sve vrste izazova, od borbe protiv organiziranog kriminala do upravljanja kriznim situacijama, te raspolažati najmodernijim tehnologijama, uključujući vozila, zaštitnu opremu, oružje i komunikacijske sisteme, kako bi se mogla učinkovito nositi s izazovima 21. stoljeća.

Hrvatski policajac treba biti opremljen, sposoban i spreman za izvršavanje i najizazovnijih zadaća, a to podrazumijeva i da je nužno poduzeti sve mjere kako bi hrvatski policajci bili sigurni i opremljeni, ali i adekvatno plaćeni i s ponosom nosili svoje odore.

Migrantska kriza i sprječavanje ilegalnih prelazaka granice

Granice su simbol suvereniteta i sigurnosti svake zemlje. Sigurnost naših granica predstavlja ključni nacionalni sigurnosni prioritet. S obzirom na rastuće sigurnosne prijetnje, uključujući ilegalne migracije, organizirani kriminal i međunarodni terorizam, Hrvatska mora imati jasnou strategiju za zaštitu svojih granica i nacionalne sigurnosti – crno na bijelo. Naš plan uključuje:

- jačanje granične kontrole uz pomoć napredne tehnologije i povećanje broja obučenih graničnih policajaca;
- borbu protiv ilegalnih migracija i krijumčarenja, uz strogu provedbu zakona;

- suradnju s europskim i regionalnim partnerima na sprječavanju ilegalnih prelazaka i zaštiti nacionalnog suvereniteta;
- podupiranje vojne snage i sposobnosti kako bi se osigurala obrana teritorijalnog integriteta i stabilnosti zemlje.

Hrvatski branitelji

Dignitet, prava i dostojanstvo hrvatskih branitelja koji su se borili za slobodu i neovisnost Republike Hrvatske u Domovinskom ratu, treba posebno štititi. Kao temeljni stup suvereniteta Republike Hrvatske, branitelji su zaslužili poseban pravni status, adekvatnu socijalnu i zdravstvenu zaštitu, te trajno sjećanje na njihovu ulogu u obrani Domovine.

Stranka Dom i Nacionalno okupljanje predviđa obveznu suradnju državnih institucija s braniteljskim udrugama na svim razinama, uključujući:

- konzultacije pri donošenju odluka koje se tiču braniteljske populacije;
- uključivanje u planiranje i provedbu programa za branitelje, posebice u pitanjima zapošljavanja, socijalne skrbi, zdravstvene zaštite i obrazovanja;
- zajedničke inicijative za očuvanje sjećanja na Domovinski rat kroz obrazovne i kulturne programe.

U suradnji s Ministarstvom hrvatskih branitelja, braniteljske udruge trebale bi sudjelovati u provedbi programa potpore braniteljima te aktivno sudjelovati u praćenju stanja branitelja na terenu.

Svim hrvatskim braniteljima pripada i pravo na adekvatnu zdravstvenu skrb s posebnim naglaskom na preventivne zdravstvene preglede.

Branitelji imaju pravo na besplatnu zdravstvenu skrb, uključujući rehabilitaciju, lijekove i specijalističke preglede. Prednost u listama čekanja za određene zdravstvene usluge imat će oni koji su ranjeni u Domovinskom ratu.

Psihološka skrb nužna je zbog bog učestalih problema s PTSP-om među braniteljskom populacijom, te je nužna što veća dostupnost posebnih centara za psihološku podršku braniteljima, uz besplatne terapije i grupne programe podrške.

Hrvatski branitelji i njihove obitelji imaju pravo na prioritetno stambeno zbrinjavanje kroz dodjelu državnih stanova, subvencionirane stambene kredite i olakšice pri kupnji nekretnina.

Podrška zapošljavanju i poduzetništvu branitelja koja se provodi kroz:

- poticaje za zapošljavanje branitelja – subvencije i olakšice za tvrtke koje zapošljavaju hrvatske branitelje, uključujući smanjenje poreza i doprinosa za svaku godinu zapošljavanja branitelja. Državne i javne institucije dužne su osigurati određeni broj radnih mesta rezerviranih za branitelje.
- poticaje za poduzetništvo - braniteljima koji žele započeti vlastiti posao omogućeni su bespovratni poticaj, subvencionirani krediti i porezne olakšice. Ministarstvo hrvatskih branitelja treba osigurati stručnu i finansijsku podršku kroz programe edukacije i mentorstva.

Za provedbu svih mjera Ministarstvo hrvatskih branitelja treba osigurati finansijska sredstva u suradnji s Ministarstvom financija. Nužno je osnovati i posebna tijela za nadzor provedbe i realizaciju mjera.

Potrebno je razmotriti kaznene odredbe za institucije ili pojedince koji krše prava hrvatskih branitelja ili zloupotrebljavaju sredstva namijenjena braniteljskoj populaciji. Kazne će uključivati:

- novčane kazne za institucije koje ne poštuju zakonom zajamčena prava branitelja;
- odgoda ili ukidanje financiranja za one subjekte koji zloupotrebe sredstva namijenjena braniteljima;
- Kaznene prijave protiv pojedinaca koji se bave korupcijom ili zloupotrebama u sustavu skrbi o braniteljima.

Dignitet i sjećanje na Domovinski rat moraju biti sastavnica obrazovnog sustava. Sadržaji o Domovinskom ratu, koji uključuju poučavanje o ratnim događajima, ulozi branitelja i povjesnoj važnosti rata za očuvanje hrvatskog suvereniteta trebaju biti obavezan dio školskih kurikula s posebnim naglaskom na organiziranje posjeta školskih grupa memorijalnim mjestima.

Obilježavanje ključnih obljetnica iz Domovinskog rata, uključujući Dan pobjede i domovinske zahvalnosti te Dan hrvatskih branitelja, ostat će obavezno na državnoj razini, a lokalne zajednice će biti poticane na organiziranje prigodnih događanja.

Vanjska politika Republike Hrvatske

Vanjska politika Republike Hrvatske treba biti proaktivna i usmjerena na zaštitu nacionalnih interesa, očuvanje suvereniteta, te jačanje pozicije Hrvatske kao suverene države unutar međunarodnih organizacija. Dom i Nacionalno okupljanje zagovara vanjsku politiku koja se temelji na očuvanju nacionalnih vrijednosti, jačanju geopolitičke neovisnosti i selektivnom partnerstvu s međunarodnim akterima u skladu s hrvatskim interesima.

Što se tiče utjecaja nadnacionalnih institucija kao što su Europska unija ili Ujedinjeni narodi na unutarnje političke procese Republike Hrvatske, moramo donositi vlastite suverene odluke o pitanjima koja se tiču gospodarstva, migracija, sigurnosti i obrane, bez prekomjernog vanjskog pritiska.

Iako je Hrvatska članica Europske unije, zagovaramo pragmatičan pristup u kojem se pojedine politike EU-a prihvaćaju samo ako su u skladu s hrvatskim interesima. U pitanjima kao što su migracije, zaštita granica, energetika i poljoprivredna politika, Hrvatska mora imati slobodu da sama određuje vlastite prioritete.

Hrvatska mora zadržati čvrstu politiku zaštite svojih granica, osobito prema nelegalnim migracijama. Zalažemo se za povećanje ulaganja u graničnu policiju, bolju suradnju s Frontexom, te za osiguranje tehničkih sredstava (nadzorni sustavi, dronovi) koji će pomoći u čuvanju hrvatskog teritorija.

Kao članica NATO-a, Hrvatska mora aktivno sudjelovati u kolektivnim sigurnosnim politikama, ali istovremeno mora jačati bilateralne odnose s ključnim partnerima koji dijele

slične sigurnosne interese, kao što su SAD, Poljska i Mađarska. Pritom, Hrvatska mora zadržati pravo na samostalno djelovanje u okviru nacionalne obrane i ne oslanjati se isključivo na nadnacionalne vojne strukture.

Republika Hrvatska treba razvijati vanjsku politiku koja štiti gospodarske interese zemlje, osobito u kontekstu globalnih tržišnih promjena, energetskih kriza i rastuće ekonomski ovisnosti o vanjskim akterima.

Vanjska politika mora biti i alat za promicanje i zaštitu nacionalnog identiteta, povijesti i kulture Hrvatske – crno na bijelo. Hrvatska mora koristiti svoje diplomatske kanale za promicanje bogate kulturne baštine i povijesti, uključujući organizaciju kulturnih manifestacija, izložbi, te promociju hrvatskog jezika i književnosti u inozemstvu. Cilj je pozicionirati Hrvatsku kao kulturnu silu koja je ponosna na svoju tradiciju, ali i otvorena za suradnju s drugim državama u području kulture i znanosti.

Vanjska politika mora uključivati odlučne napore u borbi protiv krivotvorenja povijesti i nametanja narativa koji su u suprotnosti s hrvatskim nacionalnim interesima. Hrvatska mora uložiti dodatne napore u promicanje istine o Domovinskom ratu i borbi za slobodu, kako bi spriječila vanjske pokušaje umanjivanja hrvatske povijesne borbe za neovisnost. Pri tome i Hrvati u iseljeništvu mogu biti važan vanjskopolitički resurs Iseljenici, osobito u zemljama poput SAD-a, Kanade, Njemačke i Australije, moraju postati integralni dio hrvatske vanjske politike. Predlažemo stvaranje strateških inicijativa koje bi poticale ulaganja hrvatskih iseljenika u domaće gospodarstvo, osobito u sektorima kao što su turizam, tehnologija i poljoprivreda.

Hrvati u Bosni i Hercegovini

Hrvatska i Srbija

Dom i Nacionalno okupljanje zalaže se za proaktivnu vanjsku politiku, koja će prednosti, izazove i rizike na vrijeme prepoznavati te prema potrebi reagirati. Za nacionalnu sigurnost Republike Hrvatske, kad su u pitanju međudržavni odnosi, osim održavanja dobrih odnosa sa svim velikim silama, od ključne je važnosti i održavati dobre odnose sa svojim nebalkanskim okruženjem, poduzeti sav mogući raspon diplomatskih i političkih akcija kako bi se riješilo hrvatsko pitanje u BiH i pomno pratiti što se događa u Republici Srbiji.

Od Srbije, koja je na Republiku Hrvatsku izvršila agresiju, hrvatska politika treba jasno i beskompromisno zahtijevati rješavanje pitanja pronalaska nestalih osoba, isplate ratne odštete, povratak kulturnog blaga, ali i Šarengradske i Vukovarske ade.

Srbija, nadalje, mora prestati sa svojatanjem dubrovačke književnosti, s negiranjem hrvatskog jezika i kulture, s rehabilitacijom četništva. Nužno je i da Srbija prestane s provedbom ideologije tzv. Srpskoga svijeta koja nije ništa drugo nego dobro poznata ideja „Velike Srbije“, uz koju nije rijetkost i narativ da su dijelovi Republike Hrvatske „srpske

zemlje". Državno sponzorirana politika zatiranja hrvatskoga identiteta Hrvata Bunjevaca i Šokaca, jednako kao i informacijsko-propagandni rat protiv Republike Hrvatske također moraju prestati.

Hrvatska manjina u Srbiji zасlužuje i treba uživati isti položaj i prava kakva imaju Srbi u Hrvatskoj. Bez udovoljavanja tim zahtjevima nije moguće graditi korektne bilateralne odnose među državama. Svi ti uvjeti nužni su i da bi Hrvatska dopustila ulazak Srbije u EU.

Regulacija statusa stranih radnika

Iako ne postoje precizni podaci, prema onim dostupnima, u tri je godine više od 300 tisuća stranaca dobilo radnu dozvolu, ali mirovinski doprinos krajem 2023. godine plaćalo je njih manje od 90 tisuća. S obzirom na ukupan broj zaposlenih, strani radnici počinju činiti značajan udio radnika u Hrvatskoj, riječ je o gotovo 9 posto od ukupno zaposlenih u Hrvatskoj, a za prepostaviti je da će njihov udio dodatno rasti. Sukladno Zakonu o strancima, u razdoblju od 1. siječnja do 31. kolovoza 2024. godine ukupno je izdano 144.074 dozvola za boravak i rad, od toga u najvećem broju u djelatnostima graditeljstva, turizma i ugostiteljstva te industrije. Pri tome, u Hrvatskoj je još uvijek 110 tisuća nezaposlenih. Pitanje je zapravo i koliki udio stranih radnika u Republici Hrvatskoj danas možda radi na crno. Na to pitanje nema preciznog odgovora.

Utjecaj stranih radnika na cijenu rada u Hrvatskoj, na potražnju roba i usluga, na kretanje cijena najma stanova, postaje sve značajniji kako broj stranih radnika raste. Uzmemo li u obzir mogućnost da određen dio stranih radnika radi ilegalno, to onda predstavlja nelojalnu konkureniju hrvatskim radnicima i legalno prijavljenim stranim radnicima.

S obzirom na dostupne podatke, kriteriji za ostvarivanje prava na privremeni rad u Republici Hrvatskoj moraju biti značajno strožiji. Obavezno poznavanje hrvatskog jezika, detaljnija provjera i nostrifikacija obrazovnih kvalifikacijskih dokumenata, liječnički pregledi svakako su neki od tih kriterija.

Kvote za ulazak stranih radnika na hrvatsko tržište rada treba redefinirati i uskladiti sa stvarnim potrebama u pojedinim sektorima kao i s realnom situacijom na tržištu.

Obilježavanje značajnih datuma i obljetnica

Obilježavanja svih značajnih datuma i obljetnica hrvatske povijesti među prioritetima su stranke Dom i Nacionalno okupljanje.

5. kolovoza, kao najznačajniji datum novije hrvatske povijesti, Dan pobjede i domovinske zahvalnosti i Dan hrvatskih branitelja obilježavat će se dostojanstveno, svečano i javno diljem Republike Hrvatske, a posebno na proslavi u Kninu.

Dan sjećanja na žrtve Domovinskog rata i Dan sjećanja na žrtvu Vukovara i Škabrnje, 18. studeni, nastaviti će se obilježavati Kolonom sjećanja i u skladu sa Zakonom o proglašenju Vukovara mjestom posebnog domovinskog pijeteta.

Obilježavanje Bleiburške tragedije ponovno će biti pod pokroviteljstvom Hrvatskog sabora.

IZBORNO ZAKONODAVSTVO I UPRAVNI USTROJ

Izmjene Izbornog zakona RH

Dom i Nacionalno okupljanje prijedlog izmjena Izbornog zakona temelji na potrebama osnaživanja demokratskih procesa, osiguravanja poštenijih i transparentnijih izbora te zaštite nacionalnih interesa Republike Hrvatske. Zagovaramo jačanje suvereniteta, veći utjecaj naroda na političke procese te zaštitu kulturnog identiteta Hrvatske i to kroz sljedeće:

Elektroničko i dopisno glasovanje

Elektroničko i dopisno glasovanje - u skladu s modernim tehnologijama i potrebom da se omogući što veća izlaznost birača, predlaže se uvođenje elektroničkog i dopisnog glasovanja za sve hrvatske građane, uključujući iseljeništvo. Cilj je povećati izlaznost birača, posebice među iseljenom hrvatskom koja je dosad bila ograničena zbog nedostupnosti biračkih mjeseta.

- Elektroničko glasovanje treba mogući svim građanima, bez obzira na prebivalište, sigurno glasovanje putem verificirane platforme koju kontrolira Državno izborno povjerenstvo. Ovaj sustav bi uključivao sustav dvostrukе autentifikacije, što bi osiguralo sigurnost glasova i transparentnost izbora.
- Dopisno glasovanje - hrvatski građani u inozemstvu trebali bi imati mogućnost slanja glasačkih listića putem pošte. Kako bi se sprječile moguće zloupotrebe, glasački listići bi se morali poslati preporučenom poštom uz priloženi identifikacijski dokument.

Izborne jedinice

Trenutna podjela na izborne jedinice stvara nejednakost među brojem birača po jedinicama. Predlaže se reorganizacija izbornih jedinica kako bi se postigla ravnoteža među brojem birača u svakoj izbirnoj jedinici, poštujući načelo jednakosti glasa. Pri određivanju izbornih jedinica u obzir treba uzeti demografske promjene i geografske posebnosti Hrvatske, te prirodne i administrativne granice. Potrebno je osigurati ravnomerniju zastupljenost birača i eliminirati diskriminaciju prema područjima s manjim brojem stanovnika.

XI. Izborna jedinica mora biti jasnije definirana i zastupljena s većim brojem zastupnika, budući da hrvatsko iseljeništvo čini značajan dio populacije. Treba razmotriti i povećanje broja zastupnika u XI. Izbirnoj jedinici.

Ove izmjene donijele bi pošteniji i transparentniji izborni sustav koji bi pravedno reprezentirao sve hrvatske građane, uključujući one koji žive izvan Hrvatske.

Izborna lista nacionalnih manjina

Predlaže se reforma prava nacionalnih manjina na posebne izborne liste. Iako su prava manjina ključna u očuvanju stabilnosti, sadašnji model ne odražava realno stanje i može dovesti do prekomjerne zastupljenosti određenih skupina. Rezultati popisa stanovništva iz 2021. godine pokazuju da udio Hrvata u nacionalnoj strukturi stanovništva iznosi 91,63 %, Srba 3,20 %, Bošnjaka 0,62 %, Roma 0,46 %, Talijana 0,36 %, dok je udio ostalih pripadnika nacionalnih manjina pojedinačno manji od 0,03 %. Izborna jedinica u kojoj pripadnici nacionalnih manjina u RH biraju svoje zastupnike, stoga mora biti prilagođena stvarnom udjelu manjinske populacije u nacionalnoj strukturi. Pripadnici srpske nacionalne manjine, primjerice, s 3,2 % odnosno 123.889 stanovnika, imaju tri saborska zastupnika. Osam zajamčenih zastupničkih mandata nacionalnih manjina institut je koji se od svih zemalja EU, prakticira jedino u Hrvatskoj.

Predlaže se smanjenje broja zastupnika nacionalnih manjina te ukidanje prava manjinskih zastupnika na glasovanje o pitanjima od nacionalnog interesa, poput proračuna i povjerenja vlasti. Time bi se očuvala temeljna prava manjina, ali bi se spriječilo da manjinski zastupnici imaju presudan utjecaj na odluke koje se tiču većinske populacije. Također, manjine bi i dalje zadržale pravo na autonomiju u odabiru svojih predstavnika, ali u jasnijim i pravednijim okvirima.

ZAKLJUČAK: